

emancipatie.nl

Colofon

Deze overdruk bevat teksten die op 27 november 2006 werden gepubliceerd op de website emancipatie.nl. De interviews zijn van de hand van Jaco van Lambalgen (o.a. politiek redacteur van Opzij).

Moet er weer een aparte en/of een coördinerend bewindspersoon emancipatie komen ? Zo ja: wat zou zij/hij de komende kabinetsperiode dan vooral moeten gaan doen ?

"DOORBRAAK FORCEREN !"

Edith Schippers was eerder vice-fractievoorzitter van de VVD in de Tweede Kamer, en is nu ook na de verkiezingen lid van de VVD-fractie.

Niet een aparte minister, wel een coördinerend bewindspersoon, met passie voor de zaak

'Een aantal partijen in de Kamer wil een aparte minister voor emancipatie, maar dat vinden wij niet nodig. Er moet wèl een bewindspersoon komen met emancipatie in zijn of haar portefeuille die het beleid van de verschillende ministeries coördineert. De onderwerpen variëren immers van gelijke beloning van mannen en vrouwen, feminisering van de armoede tot huiselijk geweld.

Of het een minister of een staatssecretaris moet zijn, daar ben ik nog niet uit. De Geus deed het als minister. Maar hij had niet veel gevoel voor emancipatie, en maakte er dus niets van. In ieder geval moet het dus iemand zijn met passie voor de zaak.

Het meest logische is om emancipatie bij Onderwijs of Sociale Zaken onder te brengen. Je moet het niet op één hoop gooien met diversiteit: ik ben ervoor emancipatie apart te noemen. Waarom?

Er moet een doorbraak komen

Er moet nu toch echt eindelijk een doorbraak komen. We moeten nu een aantal zaken regelen, barrières slechten waar je als vrouw behoorlijk last van kunt hebben. Dat zie je ook in ons verkiezingsprogramma: voor ons doen als VVD besteden we veel aandacht aan emancipatie. Neem de gratis kinderopvang, dat is voor ons een ommezwaai. Ook naschoolse en tussenschoolse opvang moet verbeterd worden: je werkt toch niet echt lekker als je weet dat je dertienjarige dochter in een tussenuur op straat zwerft.

Verhoging van de kinderbijslag, zoals CDA en de ChristenUnie willen, wijzen we af: je moet juist zorgen dat het voor vrouwen makkelijker wordt om te gaan werken, en een hoge kinderbijslag helpt daar niet bij.

Liefst een vrouw ..

Persoonlijk zou ik het aardig vinden als de bewindspersoon met emancipatie in het pakket een vrouw zou zijn. Een vrouw ziet toch beter de praktische problemen. Maar er zijn natuurlijk ook mannen die meer feeling hebben met emancipatie dan bepaalde vrouwen.'

“GELD MEEGEVEN !”

Joan Ferrier is directeur van E-Quality, het kenniscentrum voor emancipatie in de multiculturele samenleving.

Een aparte minister emancipatie, desnoods een staatssecretaris met een eigen budget.

‘Wij zijn er zeer voor dat er een minister van emancipatie komt. De emancipatiedoelstellingen die de regering voor 2010 heeft geformuleerd zijn nog lang niet gehaald. Er is een bewindspersoon nodig om die doelen te bereiken, de emancipatie te bestendigen, en regie en sturing aan het proces te geven.

Als het geen minister wordt, dan in ieder geval een staatssecretaris. Een staatssecretaris heeft als voordeel dat iemand zich exclusief aan emancipatie kan wijden. Nadeel is dat een staatssecretaris toch een andere statuus heeft dan een minister. Een minister zit er in alle kabinetsvergaderingen bij en kan aandacht voor emancipatie vragen bij andere onderwerpen. Maar wat het ook voor bewindspersoon wordt, wij pleiten ervoor dat zij of hij een eigen budget krijgt. Daarmee kan je zaken in gang zetten.

emancipatie niet onderbrengen in een ministerie van diversiteit of zo

Je moet emancipatie absoluut niet onderbrengen in een groot ministerie van diversiteit en participatie of integratie. Dan lijkt het net of emancipatie alleen een zaak is voor zwarte-, migranten- en vluchtelingenvrouwen. Het zou een miskennis zijn van Nederland als ontwikkeld land, dat je geen aandacht geeft aan het geheel van je samenleving. Alsof alles voor autochtone vrouwen al goed geregeld is! Als je bijvoorbeeld kijkt naar andere Europese landen loopt Nederland echt achteraan als het gaat om vrouwen aan de top.

taak nummer 1: inzetten op economische zelfstandigheid

Het eerste waar een bewindspersoon op moet inzetten is economische zelfstandigheid van meer vrouwen. Daardoor krijgen vrouwen meer zeggenschap over hun leven. En als het om zorg gaat moeten mannen nu eindelijk ook hun bijdrage gaan leveren. Het moet voor mannen gewoner worden om in deeltijd te werken, zodat vrouwen makkelijker aan het werk kunnen.

iemand met passie!

Het allerbelangrijkste is dat er iemand komt die passie heeft voor het onderwerp. Misschien is het wel goed als dat een man zou zijn omdat nu mannen hun aandeel in de emancipatie moeten leveren. Vooropgesteld natuurlijk dat de rest van het kabinet dan voor vijftig procent uit vrouwen bestaat!’

"GEEN APARTE MINISTER, MAAR WEL COÖRDINATIE"

Jan de Wit is lid van de Tweede Kamer voor de Socialistische Partij

een coördinerend minister, bij SZW

'Wij hebben eind oktober jl. tégen de motie van GroenLinks gestemd. Daarin werd gevraagd om een aparte minister voor emancipatie, en wij zijn daar tegen: dat is iets teveel van het goede. Maar wij vinden wél dat er in het kabinet iemand met emancipatie moet worden belast: een coördinerend minister die andere bewindspersonen op emancipatie aanspreekt. Uitdrukkelijk een minister, niet een staatssecretaris. Een minister zit er elk kabinetsberaad bij, en kan dan over alle onderwerpen meepraten. Die heeft toch een ander gewicht.

Het lijkt me logisch om deze coördinatie van emancipatie onder te brengen bij Sociale Zaken, dat ligt vanwege de issues van beloning en de combinatie arbeid en zorg het meest voor de hand. Zo'n bewindspersoon hoeft niet per se een vrouw te zijn, hoewel ik me wel voor kan stellen dat het handig is als iemand spreekt uit eigen ervaring.

in ieder geval inzetten op gelijke beloning, betaald ouderschapsverlof en kinderopvang

Wat zo'n bewindspersoon moet gaan doen? Nou er zijn nog genoeg dringende onderwerpen! We moeten bijvoorbeeld nu eindelijk de ongelijkheid in beloning aanpakken. De beloningsverschillen tussen mannen en vrouwen zijn in Nederland nog steeds erg groot. Ook ouderschapsverlof moet anders geregeld worden, dat is cruciaal om mannen en vrouwen gelijk bij de zorg voor kinderen te betrekken. Volgens de SP moeten beide ouders betaald ouderschapsverlof krijgen, ieder een half jaar.

De kinderopvang moet echt beter, want alleen dan gaan vrouwen door het glazen plafond heen breken. Niet gratis, maar wel goed betaalbaar - óók voor mensen met een laag inkomen - en kwalitatief op een goed niveau.

We vinden het als SP op zich geen probleem om emancipatie te verbreden tot diversiteit: je kunt bij het bepalen van beleid dan ook rekening houden met etnische verschillen tussen mensen. Als emancipatie maar een belangrijke kwestie blijft!

"ALERTHEID MOET TERUG !"

Tineke Ladders-Elfferich is voorzitter van de Visitatiecommissie Emancipatie (VCE).

eigen verantwoordelijkheid, én een coördinerend minister

'Als Visitatiecommissie Emancipatie vinden wij het belangrijk dat ministers zelf verantwoordelijk blijven voor het bevorderen van emancipatie op hun eigen werkterrein. Er moet daarbij wél een coördinerend minister zijn die de anderen daarop voortdurend aanspreekt. Zoals blijkt uit onze tussenrapportage van eind 2005 is die coördinerende rol nogal verdampt. Mede als gevolg daarvan is op de andere ministeries de aandacht voor emancipatie flink weggezakt. Afspreken dat iedere bewindspersoon zelf verantwoordelijk is, is makkelijk genoeg. Maar zorgen dat ze het ook allemaal doen, dat is het echte werk. Het kan beslist niet zonder een aanjager binnen het kabinet.

... die met een eigen ambtelijke staf, kennisnetwerk en budget de rol van aanjager speelt

De coördinerend minister moet in het vervolg ook beschikken over een eigen staf van ambtenaren met een goed kennisnetwerk, die weten wat er op andere departementen gebeurt en daar alert en actief op inspelen, zodat de minister zijn rol van aanjager ook voortdurend kan waar maken. Die alertheid is er de afgelopen tijd niet geweest. De coördinerend minister moet natuurlijk een aantal bevoegdheden hebben en een eigen budget. En hij moet goed gebruik maken van de interdepartementale overlegstructuren en van de vele samenwerkingsverbanden en kennisnetwerken op emancipatieterrein. Een aparte minister voor emancipatiebeleid – dat wil zeggen iemand die alléén emancipatie-issues in portefeuille heeft - lijkt me niet goed haalbaar. Zo'n constructie heeft ook het grote nadeel dat andere bewindspersonen het onderwerp gemakkelijk weer loslaten.

weer alert zijn/worden op gender-effecten van beleid

Het gaat dus vooral om alert zijn, het je ervan bewust zijn dat beleid anders kan uitwerken voor vrouwen dan voor mannen. De grote slag in emancipatie is wel gemaakt. Er moet nu standaard bij het ontwikkelen van beleid een rapportage komen van de effecten daarvan op vrouwen en mannen. Zo'n genderrapportage zou net als een milieu-effectrapportage een automatisme (in de goede zin van het woord) moeten worden. Als ik voor mijzelf spreek vind ik het het meest logisch als de coördinerende rol bij de minister van Sociale Zaken terecht komt, en niet ingebed wordt in een nieuw te vormen ministerie van diversiteit en participatie. Dan loop je het gevaar dat emancipatie weer doelgroepen- en achterstandenbeleid wordt en daarmee gaan we tien jaar terug in de tijd."